

La Secțiunea grup a fost premiat spectacolul *Merge* după *Autobahn* de Neil LaBute, cu Oana Porav-Hodade, excelentă în nuanțe și ton, și Ciprian Mistreanu, pe alocuri exterior rolului, totuși. Publicul a ales un spectacol de gesticulație, pantomimă, dans și film mut, intitulat *Clișee*.

Cea care a strălucit în modul cel mai cert, Valentina Andreea Zaharia, a primit, totuși, și ea, recunoașterea cuiva, și anume Premiul „Maria Filotti”, acordat de Prințul Șerban Cantacuzino și înmănat de Ilinca Tomoroveanu. Cu asta, Gala Tânărului actor HOP și-a mai revenit de la *oops*-ul în care căzuse prin imitația prea de tot a străzii și a comportamentului violent al multora dintre cei care își trăiesc azi frenetic prima tinerețe. Că la a doua sau a treia se mai potolesc ei.

Daria DIMIU

Se caută generație!

Întâlnirea tinerilor actori guvernată de UNITER și-a ales ca titlu un cuvânt scurt, lesne memorabil și nepretențios. Substantivul comun *hop* denotă dificultatea (probelor? a momentului în viața tânărului ce bate la porțile afirmării...?), iar interjecția – neașteptatul. Ediția de anul acesta va rămâne în istorie ca una pentru care ambele sensuri au fost valabile.

Gala HOP din 2009 a fost a 12-a ca existență și a 10-a desfășurată consecutiv la Mangalia. Din 16 grupuri și 54 de candidați la individual prezenți la preselecție, comisia formată din Mihai Dinvale, Silviu Jicman și Cornel Todea a trimis în concurs 4 spectacole, respectiv 16 interpreți. Juriul competiției a fost format din Florin Fieroiu, Ana Ioana Macaria, Marius Manole, Virginia Mirea și Vlad Massaci.

- La dorința doamnei Mihaela Tonitza-lordache, distincția pentru Cea mai bună interpretare masculină se numește de anul acesta „Ștefan lordache”. Regretatul actor, „o personalitate mitică pentru teatrul românesc” (expresia îi aparține lui Cornel Todea), a acceptat cu noblețe, dăruire și profesionalism să facă parte din câteva jurii ale Galei.

- Pentru a nu știu câta oară, tema a fost **alteritate**, iar definiția orientativă – strecurată la începutul programului manifestării și în publicația „*HOP! Cotidian de 3 x / an*” – pare să fi încurcat și mai mult lucrurile.

Din păcate, tema a dovedit din nou că nu poate fi decât parțial asumată de către cei care fac primii pași în profesie. Accepțiunea morfologică de substantiv feminin nu poate fi redată din punct de vedere teatral, iar dimensiunea filosofică e inerent cvasiinaccesibilă acestei vârste. Interpreții au ales texte în legătură cu *un altul* – abordat la modul concret –, când acest termen era mai degrabă traducibil prin „absența cuiva concret”, decât prin individualitate ori vreo formă diferită de un punct de referință luat ca centru de observație.

Lari Cosmin Georgescu (UNATC, clasa prof. univ. dr. Adriana Popovici, 2007) laureat la Festivalul de la Piatra Neamț, și chiar la Gala HOP (2008), cunoscut publicului bucureștean de pe scena Teatrului de Comedie, unde joacă în *Ioana și focul* și *Leonce și Lena* a fost marele perdant al actualei ediții. Hotărârea juriului, de a-l descalifica, deși neașteptat de dură, a fost îndreptățită: textul *coupé* ales

(din Rodrigo García, continuat cu un fragment propriu, la care a colaborat cu o colegă) ca probă individuală a depășit cu mult timpul stabilit prin regulament (27 de minute în loc de 15). Actoricește însă a fost îmbucurător ca realizare și migală, iar în redarea personajului (un băiețel surprins pe parcursul a opt luni) a dovedit un studiu minuțios și pătimaș al copiilor (entuziastul Yes!, nutrița supusă de când, cu mâinile deasupra capului, e scos la plimbare de cei doi părinți, impresia că pata de cerneală de pe caiet are dimensiuni cataclismice).

Ca probă aleasă, **Alexandra Adina Rădescu** (absolventă de anul acesta a UNATC, clasa prof. univ. Mircea Rusu) a prezentat *Invincibilul* de Jean Cocteau. Reproșurile la adresa partenerului au avut mereu aceeași tonalitate. Conținutul ar fi fost mai potrivit redat pe sensibilitate decât pe forță. Actrița pare să nu fi dispus de modelul nimerit pentru un asemenea personaj, dovedind în redarea textului doar capacitate de memorare, nu și pătrunderea substanței lui cutremurătoare.

George Remeș a fost neconvingător la confruntarea cu Sorescu. Însă în fragmentul din *Don Juan moare ca toți ceilalți* de Theodor Mazilu și-a drămuțat cu chibzuință calitățile fizice și vocale.

Numele *Ancuța Blându* contrastează clar cu vulgaritatea imprimată de **Oana Radu** (UNATC, clasa prof. univ. Doru Ana, 2006) personajului care vorbește despre *Bărbatul ideal* – fragment din *Totul despre ei* de Antoaneta Zaharia și Clara Flores.

Din același text dramatic provine și monologul *Bărbați și vibratoare*, unde firava **Irina Ivan** – aceeași clasă și promoție – o interpretează pe *Magda Burlacu*, o femeie ca toate celelalte (a se citi îndrăgostită de vecinul înșurat cu colega, dezamăgită de bărbații din viața ei, neîncredătoare în propriile forțe), care și-a găsit partenerul ideal într-un vibrator – „exemplu de promptitudine și fidelitate: nu vorbește, nu gândește și nu se face că gândește”. Mai bine zis, și l-ar fi găsit, de ar fi avut curajul să treacă pragul unui sexshop... De remarcat că, în pofida subiectului, nici textul nu cade în obscen, nici interpretarea în vulgar.

Momentul sorescian a fost scos din contextul poetic și integrat unuia pur teatral, cu spațiu, timp, intenționalitate și situații proprii. O voce metalică imprimată anunță din *off* că actorii sunt poftiți în cinci minute la scenă. Atunci, tânăra apare, stresată, în fața ochilor noștri și, mișcându-se ca printr-o cabină, emite separat versurile ca și când ar fi vorba de replici dispartate ale rolului dificil ce sta să înceapă. Publicul i-a acordat Premiul de interpretare.

Valentina Andreea Zaharia (UNATC) a primit Premiul „Maria Filotti” din mâna directorului artistic al TNB, Ilinca Tomoroveanu, pentru *Buna Vestire* din *Elogiul mamei vitrege* de Mario Vargas Llosa. O cămeșă cu râuri și niște velințe stau frumos împăturite la capătul unei lavițe austere; acest minim decor (mai indicat pentru *Matca* lui Sorescu!) apare cu atât mai bizar cu cât textul ales pomenește la un moment dat de ceva petrecut „sâmbătă, la templu”... Neliniștea degetelor de la picioare... Exagerează cu uimirea. Nimic din purtarea ei nu prevestește serenitatea Fecioarei. Maria interpretată de ea este mai degrabă portretul copilăriei decât al purității, denotă mai mult optimism decât candoare.

Terminând în această vară Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Litere și Arte, specializarea Arta actorului, clasa prof. univ. Dan Glasu, **Mihai Alexandru** s-a făcut plăcut cu proba de poezie, în care a presărat chiar și nuanțe de răsfăț. El exploatează umorul din versurile soresciene și transformă simpla recitare într-o confesiune de om mucalit. Din păcate, fragmentul nostim, *Scumpii mei părinți* de Tudor Mușatescu, prezentat ca probă individuală, nu s-a diferențiat ca ton de proba impusă, în pofida evidentelor deosebiri de stil și registru.

Reprezentant al Universității Hyperion, Facultatea de Teatru, Secția Actorie, clasa prof. univ. Rodica Mandache, **Alexandru Bogdan** a dovedit un real progres față de rolurile de absolvire și de precedentă participare la Gala HOP. A intrat în scenă travestit la *Cât ține clipa*, și a mizat pe farmecul personal în *Un om de milioane* de Ioan Peter.

De la Facultatea de Compoziție, Muzicologie, Pedagogie Muzicală și Teatru, specializarea Artele Spectacolului (Actorie) din cadrul Universității de Arte „George Enescu” din Iași (clasa prof. univ. Dionisie Vitcu, 2008), **Ana Hegyi** nu a convins cu *Steaguri* (extras din *4x4* de Alexandra Badea). În cursul unei audieri în instanță, personajul își rememorează trecutul legat de drapele, dar rostirea nu este punctată nici de solemnitatea sau timorarea situației date, nici de înduioșare și jenă față de pășania de la ceremonia de pionier, nici de mândria de când urcase ca gimnastă pe cea mai înaltă treaptă a podiumului. În proba impusă, a adus în scenă o roată de olar și vorbește cu un boț de lut, de parcă ar fi hârca lui Yorrick.

Olimpia Luca (clasa prof.univ. Emil Coșeru, 2008) a ales și ea o mărturie dintr-o sală de tribunal – *Carrol din Orfeu în infern* de Tennessee Williams. Mi s-a părut a avea cea mai bună voce – pură, clară, cu accente logice. Naturalețe.

Provenind de la aceeași universitate, dar din promoția 2005 (clasa prof. univ. Cornelia Gheorghiu), **Marian Adochitei** a selectat *Și uite-așa o să ne pomenim într-o bună zi cu sute de câini ieșind din mare* de Matei Vișniec. Cu o statură impozantă, personajul lui e mult prea static. Nevăzătorii au un mod anume de a cunoaște lumea, de a compensa simțul care le lipsește. Mișcarea actorului e mult limitată, și pare că interpretul se bazează doar pe lentilele negre și pe câinele-ghid (butaforie pe roțile) pentru a contura un orb. Bună respirație și intenție. El a câștigat Premiul pentru cea mai bună interpretare masculină „Ștefan Iordache”.

Ieșit anul acesta pe porțile Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Teatru și Televiziune, Arta Actorului (clasa prof. univ. Miriam Cuibus), **Silviu Florin Ruști** a prezentat *Jurnalul lui Nijinski* (colaj?). Deși amplasarea strigătului e bine gândită din punct de vedere al economiei textului, vocea nu-l ascultă la acute (i se sparge). Șoapta este, însă, audibilă și perfect inteligibilă – ceea ce e lucru mare în peisajul teatral actual. Singurul care a avut curajul să recurgă la nuditate ca semn teatral. Replicile marcate chibzuit: „Shakespeare a înțeles teatrul inventat, eu am înțeles teatrul vieții”; „Eu nu sunt Dumnezeu! Nu sunt om! Sunt o pasăre de pradă!”, fiind emise pe tonuri firești, au aparența de luciditate și fac cu atât mai dramatică soarta eroului. Decizia „Am să iubesc onania” e însoțită, însă, de obscenitate explicită și gratuită.

În *Tratat despre tril*, înfățișează un boschetar. Cum acesta percepe distorsionat realitatea, crâmpieie din concret se înlănțuie în recitare: strivind un purice, i se adresează cu versul „de ce mă întrerupi?”, și vorbește cu sticla de bere, referindu-se la spuma ei.

De la clasa Miklos Bács (2008), **Ștefan Lupu** a șocat în *Oreste*, un colaj realizat după Mitul Atrizilor. Gura însângerată, cămașa înroșită. Inimă de porc esangvinată (măcelării sunt pretutindeni). Grotesc neasumat până la capăt. Personajul e surprins în momentul paroxistic: înnebunit de ce trebuie să execute, dar satisfăcut că îndeplinise porunca lui Apolo. Totuși, interpretarea tinde mai degrabă spre pasișă macabru decât spre un verosmil care să suscite mila și teama. După recitarea poeziei s-a scaldat în sana. Oricât de apreciate ar fi mobilitatea, flexibilitatea și simțul de echilibru, momentul în sine nu se lega de nimic.

Absolventă a clasei prof.univ. Hatházi András, 2006, **Gabriella Mezei** cu *A cincea Sally* de Daniel Keyes a avut de trecut o barieră tehnică: participând cu un text în limba maghiară, începuse interpretarea fără să știe că proiecția traducerii pe ecranul din spate nu funcționa. Pentru a beneficia de egalitatea șanselor (inteligibilitatea fiind inclusă!), a fost rugată să revină după remedierea problemei, dar se prea poate ca răstimpul petrecut în culise să-i fi diminuat energia.

Elevă a aceluiași profesor (absolventă din 2007), și **Agnes Benedek** s-a înfățișat cu un text în maghiară (*Halta Ibusar*), cu subtitrare. Haina atârnată în cuier îi devine partener. Aspect de operetă. Zvârlitul paharelor de carton decupat: *Ea* – grațios, peste umăr, *El* – voinicește, drept în sus. „Trei ani au trecut de atunci. Sau treizeci. Nu-i totuna...?” A primit Premiul pentru Cea mai bună actriță.

În *Ispitele Sfântului Anton* de Gustave Flaubert, **Eliza Țuțurman** îl ademenește pe bunul ermit sub mai multe chipuri (Diavolul, Regina din Saba, pretinsul discipol Ilarion), ceea ce îi dă ocazia să demonstreze că poate juca cu aceeași dezinvoltură realist, în travesti (Cel Rău e îndeobște socotit de sex masculin) și în roluri de compoziție. Șchioapătă. Voce plăcută – redă ademenirea cu bucate, băutură, bogății, femei, tentația îndoielii. Muzica bine aleasă. Intenție corectă, alegere bună, dar nu suficient finalizată. În *Cât ține clipa*, a avut intonații surprinzătoare. A fost recompensată cu Premiul „Sică Alexandrescu”.

Spectacolele din Secțiunea de grup au fost programate câte două în primele seri, iar în ultima, înaintea ceremoniei de decernare a premiilor, *Just Push Play again* – derivat din câștigătorul de anul trecut al Secțiunii grup – a fost prezentat *hors concours*.

Colegi la clasa prof. univ. Lucia Mureșan, Marius Eugen Mihai, Dan Murzea, Ninel Petrache și Octavian Ștefan de la Universitatea „Spiru Haret” au jucat în *Frigul* de Lars Noren. Patru adolescenți suedezi tocmai au terminat ultima zi de școală. Primii trei sunt ultranaționaliști. Se disting tipul ras și coreeanul adoptat.

Spectacolul de dans, pantomimă și film mut **Clisee** de la Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu a fost pe bună dreptate recompensat cu Premiul publicului la Secțiunea grup. Cei opt interpreți sunt absolvenți din 2008 ai clasei prof. univ. George Ivașcu de la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu. Iulia Merca se remarcă în rolurile *fata-cadavru* (întinsă paralel cu rampa pe o masă, cutia toracică și abdominală i se văluresc succesiv, urmând firul invizibil cu care partenerul de scenă o coase în efortul de resuscitare) și în *Dirijorul* din secvența finală, unde autoritatea și profesionalismul inițial propriu funcției lasă loc patimei de nestăvilit a artistului.

Spectacolul **Merge** (după *Autobahn* de Neil LaBute) al celor doi absolvenți de la Universitatea de Artă Teatrală din Târgu Mureș (clasa prof. univ. Nicolae Cristache, 2008) a fost distins cu Premiul de grup (acordat de Consiliul Județean Constanța prin Fundația „Fantasio”). În timp ce conduce pe o autostradă, *Bărbatul* (Ciprian Mistreanu) se interesează de circumstanțele recente traume suferite de *Femeie* (Oana Porav-Hodade). Păcat de oarecari mișcări ilogice.

Norvegia.azi de Igor Bauersima e conceput de Mihaela Arsenescu-Werner pentru Atelierul Tătărași din Iași cu foștii ei studenți, Ramona Părpăliță și Vlad Corneliu Baba – Universitatea de Arte „George Enescu” Iași, 2009. August îi scrie Juliei pe Yahoo Messenger. O urmează undeva, în vastele fiorduri, ca să se sinucidă împreună, dar între ei se naște o frumoasă poveste amoroasă care pune capăt incertitudinilor și rebeliunii juvenile. Ambii actori au voci înfundate.

Programată tradițional în ultima zi de concurs, la prânz, masa rotundă degerează invariabil în discuții contondente. În deschidere, Cornel Todea a remarcat

că actuala ediție reprezintă „prima ofensivă mai puternică – cea mai puternică din istoria Galei”. Vorbitorii au evidențiat cu plăcere desprinderea „de acele obsesii shakespeariene, dostoevskiene...” – și, aș adăuga eu – „cehoviene, caragialiene” care îți dădeau senzația că asști nu la un prim concurs profesionist, ci la o ultimă sesiune de restanțe.

Din spusele organizatorilor, se ia în calcul ca masa rotundă să aibă loc la final, a doua zi după decernarea premiilor. Ideea vrea să combată starea de fapt de până acum, când cei care nu apucaseră să concureze puteau fi ușor stânjeniți de participarea la o discuție care nu avea cum să îi privească. După umila mea părere, nu programarea constituie cea mai mare problemă.

O vreme, ideea de generație intrase în declin, iar tineretul părea o masă amorfă, unită de aceleași gusturi în materie de modă, muzică și tipare hollywoodiene siropoase.

Din punct de vedere social, problema unei generații depinde și de aflulul fără acoperire de absolvenți pe piața muncii, de capacitatea economică de absorbție substanțial mai mică decât oferta de forțe tinere și entuziaste.

Felurite festivaluri recente au rezervat plăcute surprize în ceea ce privește seriozitatea junilor ce bat la porțile afirmării.

București

Premii

La cea de-a V-a ediție a **Festivalului Internațional de Teatru pentru Copii „100, 1.000, 1.000.000 de povești”** au participat 12 trupe din străinătate (Canada, Croația, Germania, Italia, Suedia, Republica Moldova, Bulgaria, Grecia) și 4 trupe din România (București, Craiova, Gheorgheni și Piatra Neamț).

Juriul format din Michel Dieuaide (director artistic „Biennale du Théâtre Jeune Publics”, Lyon, Franța), Michel Caessteker (director Centrul Cultural Municipal, Limoges, Franța), Doina Modola (critic de teatru, membru AICT, prof. univ. dr., Academia de Muzică „Gheorghe Dima”, Cluj-Napoca, România) a decis acordarea următoarelor premii:

Marele Premiu, pentru Cel mai bun spectacol:

Mignone, Mr. Pejo’s Wondering Dolls Theatre, Sankt-Petersburg, Rusia.

Premiul Super-Bebe, pentru cel mai bun spectacol pentru copii cu vârste între 0–3 ani:

Ba Ba, Compania Piccoli Principi Teatrali, Florența, Italia.

Premiul pentru regie:

Cornel Todea, pentru spectacolul **Albă ca Zăpada și cei 7 pitici**, Teatrul „Ion Creangă”, București, România.

Premiul pentru interpretare:

Actriței **Véronique Nah** din spectacolul **Ba Ba**, Compania Piccoli Principi Teatrali, Florența, Italia.

Ex aequo actriței **Tamara Karpova** pentru rolul **Mignone** din **Mignone**, Mr. Pejo’s Wondering Dolls Theatre, Sankt-Petersburg, Rusia.